

Any XI Núm 405
ARTA 20 Septembre 1927.

DEU I PATRIA

PREUS
Artà, i comarca any 4 Ptas.
A fora id 6 »
Extranger id 10 »

La formació religiosa de l'infant

En motiu de una glosa de les dedicades a l'educació religiosa, advocant per una formació religiosa a partir de l'infantesa, nos ha estat adreçada aquesta pregunta: Voleu dir que no fora més convenient i eficaç esperar a una edat més conscient per a emprendre aquesta educació?

Avui nos concretarem a la resposta d'aquesta pregunta. No han mancat homes de relatiu valer dins el camp pedagògic que han respost afirmativament. Rouseau deia que calia esperar als 16 o 18 anys i Kant preferia l'edat adulta. La raó que donaven aquests escriptors és que l'home en aquesta edat pot fer lliure elecció i en conseqüència rebre conscientment totes les responsabilitats procedents d'aquesta elecció. Però si furgam més endins d'aquesta teoria veurem que les guiava una altra raó més pòfida i més immoral; lo que volien era foragitar la idea de Deu com idea directora de les preocupacions humanes; no neguen la seva existència, la reclouen, però, dins l'esfera de la «raó pura» en el clòs hermèticament sense irradiacions divines vers nosaltres. Consideren la religió com un producte de la primitiva ignorància, de la infantilitat de la humana naturalesa, impossible de sostenir-se a través del cedag de la civilització actual.

I per obtenir aquesta finalitat íntima i disolvent, res més a propòsit que donar l'educació religiosa en la plena joventut. En aquesta edat

les habituds són contretes i el fonament moral del jove és ben solidificat. Consideren quin seran les habituds i quin será el fonament moral sense la religió. Desgraciadament tenim massa exemplars al nostre davant perquè nos poguem errar. Creis que el jove pel sol fet de presentar-li després un programa nou de vida informada per la idea de Deu el rebrà amb els brassos estesos i canviarà el seu obrar? No, certament. Si admetessem el canvi, demostrariem un desconeixement absolut de l'ètica humana. Fora diferent si la religió enclogués només algunes idees a aprendre, però hem de pensar que conté molts de preceptes a obrar. No seran tant sols obra d'intel·ligència, s'imposaria també la de voluntat. En aquesta darrera part i adicaria la seva principal dificultat. Tots sabem l'impotència d'un homo contra un hàbit contret, la dificultat, si no impossibilitat, dels esfondraments d'una moral que té les seves rels enfondides en el cor mateix de l'home. Es presentaria massa aferrisada la lluita i massa difícil la victòria perquè hom acceptés aquell programa nou de vida informat per la idea de Deu.

Tots els catòlics reclamen l'educació religiosa a comensar ja en l'edat infantil. No pertany a Deu l'infant quant neix? Just és, idó, que els primers fulgors de la seva intel·ligència signifiquin per ell. Per nosaltres res l'educació religiosa no és un coronament final, un complement ornamental de l'educació ge-

neral és més, és la base de tota l'educació moral. Els hàbits rectors de la vida han d'iniciar-se ja en l'aubada de la consciència. Després será cada vegada més difícil, i hem vist, llur afiansament, puig trobarà al seu davant un conjunt d'obstacles en els hàbits contrets i indòmits.

Creim, idó, ben fermament que l'infantesa ha de ésser ben educada religiosament. Malgrat la poca extensió que hem tingut per desenvolupar l'afirmació creim que sura suficientment la prova.

D'Acció

La Colònia de St. Pere

Es per noltros motiu de plaer, el poder consignar el progrés que s'ha notat en el llogaret que la nostra vila té en la part llevantina de la badia d'Alcudia, conegut per la Colònia de St. Pere. Són habitants s'en senten orgullosos i tenen motiu d'estar-hi perquè de dia en dia se les veu donar passes en ferm en el camí del progrés.

Primer l'establiment de les Monjes de la Caridad, després l'aixamplament de l'església i la creació de la Vicaria, i prest, segons poguerem veure en nostra recent visita allà, se contarà amb un local per donar-hi classes per nins, ademés del de la Caridad.

Però ara mateix acaba de ser enriquida la seua església amb dos objectes valiosíssims. N'és un d'ells una riquíssima i artística Custòdia, adquirida de la acreditada orfebreria barcelonina «Fills de Alfredo Santamaria» i regalada a l'església de la Colònia per la que és munífica protectora d'aquell llogaret Dª Dolors Truyols Vda de D. Lluís Despuig, que tantes proves d'estimació té donades als habitants de la Colònia.

Una altre valios objecte adquirit per la mateixa iglésia és un magnífic Sagrari amb cortineta artísticament brodada amb seda i or, que ha

regalat el fill il·lustre de la nostra vila D. Rafel Blanes Tolosa. Altres persones cal citar també com a protectors de la dita església, com les germanes Sres. Salas qui han regalat una rica cadeneta d'or per la clau del Sagrari esmentat.

Diumenge prop passat se celebrà amb tota solemnitat la benedicció de tant riques joies essent-ne els padrins: Del Sagrari, l'Amo de Morell D. Amador Calafat i la seua esposa; i de la Custodia, un filllet del propietari, i d'Artá D. Pere Amorós i una neboda de l'esmentada Dª Dolors Truyols. Amb motiu de la benedicció s'hi traslladà molta de gent, especialment els terratinents d'allà. Oficià el Rt D. Juan Rubí, Rector d'Artá i predicà el Rt. D. Francesc Sitjar de Palma el qual havia preparats als Col·oniers amb uns fervorosos exercicis que acabaren amb una numerosa comunió.

Així és com progressen els pobles.

Están de enhor bona la Colonia i mereixen una coral felicitació els il·lustres donants i el Rt. Sr Vicari d'aquell llogaret.

X

Agraïment

A mon dilectíssim amic En S. P.

Deu te pag la caritat,
amb l'escreix que jo voldria,
car tu m'has alleugerat
el pes de la malaltia.

Amic del cor, que't puc fê?
per tos serveis que't daré?
que és ço que més te plauria?
Si ma lira pogués tant,
jo't dedicaria un cant
que t'immortalisaria.

Jo t'estim amb més amor
que a ma mare (ai si ho sabia!)
tu per mi ets el major
tesor que a la terra sia.

Per tu el meu agraïment
durará eternament
i creixerà cada dia...
puix que'm tens el cor robat
amb la teua caritat
quant, malalt, al llit gemia.

Deu te pag la caritat,
que per amor de Deu sia;
que'l consol que m'has donat
no més Deu és qui el premia.

FELIX

El Museu d'Artá

CONSTITUCIO.

La institució d'un museu en la nostra vila és ja un fet. N'és l'iniciador Mn. Llorens Lliteras catedràtic i Prefecte del Seminari de Palma, el qual ha fets tots els treballs preliminars de preparació i organització.

El museu se crea en la Caixa Rural d'Artá si bé la Junta rectora funcionarà amb completa autonomia.

El museu tindrà la missió d'adquirir i custodiar tots quants d'objectes se considerin dignes de figurar en ell ja per son valor artístic i arqueològic o per auxili d'un ram especial de la Ciència.

El museu podrà adquirir els objectes que cregui convenient; admetre els donatius que voluntàriament se li fassin, citant sempre la seva procedència, com també admetre objectes en depòsit baix la responsabilitat dels conservadors i de la junta del museu, objectes que són sempre propietat del depositant.

Se farà una llista de protectors, demanant-se que figurin en ella el Mg. Ajuntament i la Caixa Rural, la qual ho és ja de fet, per motiu de cedir al mateix el local per l'instal·lació.

Els objectes estaràn ben custodiats en vitrines especials, baix la direcció i responsabilitat dels conservadors.

Per ara constarà de tres Seccions: 1^a. D'arqueologia, 2^a. Etnografia i 3^a. Historia Natural, per cada una de les quals heu designat un encarregat de la seva conservació. És aquesta una obra de gran transcendència per la nostra vila i és de creure que mereixerà l'aplaudiment i ajuda de tots els fills d'Artá.

Dissapte passat dia 17 se feu l'acte de constitució quedant formada la primera Junta de la següent manera:

VOCALS NATS

Rector d'Artá Rt. D. Juan Rubí.
Pvte.—Superior dels PP., Franciscans
—Rt P. Rafel Ginard. Jutge—D. Pere Amorós Amorós —President de la Caixa Rural D. Antoni Blanes Mestre.

VOCALS ELEGITS

D. Pere Morell Oleza, D. Miquel Sureda Blanes i Rt D. Llorens Lliteras.

CONSERVADORS

De la secció d'Arqueologia: D. Jaume Sancho Tous, farmacèutic.

De la d'Etnografia: D Andreu Ferrer Ginard, mestred'escola.

De la d'Història Natural: D. Llorens Garcias Font, farmacèutic.

Fou elegit President D. Miquel Sureda Blanes; Segretari i Tresorer el Rt. D. Llorens Lliteras.

Desitjam un exit falaguer a la nova entitat.

El llibre de ven'es

El Sr Delegat d'Hizenda ha publicada una circular en el Bolletí Oficial disposant que abans del dia 20 d'aquest més presentin a legalisar el llibre especial de Ventes, tots aquells que, estant obligats a dur-lo, no l'hagin encara adquirit i legalisat.

Passat el dia 20, els carabiners i guardia civils, allà avon n'hi haja, i els recadadors de contribucions, batles i segretaris dels Ajuntaments, passaran visites an els contribuents que no hagin complert amb la seva obligació, i s'entriaran a la Delegació d'Hizenda, abans de final de més, relacions dels noms i classes de indústria que tenguen i sense contemplacions se les posarà immediatament la multa de cent pessetes amb que ja foren cont

minats els que se trobassen en aquest cas.

També l'Inspecció d'Hisenda oportunament passarà visites per vetllar l'estat de servici del llibre de ventes i exigir responsabilitats an a qui correspongui.

De Son Servera

S'han comensat a pesar porcs i aquest any els preus son bastants regulars. Encare pareix que l'Ajuntament no ha cercat un punt aont pesar-los i segueixen en la plaça de St Junn.

DE PASSEIG.—Partiren un d'aquets dies passats D. Gabriel Pons (a) Serra amb la seva esposa a fer una volta per Barcelona, Les desitjam un felis viatge.

MATRIMONIS—Juan Servera Païser amb Catalina Reus (a) Fum També se casaren en Salvador Artigues (a) Lucia amb Tonina Rbus Barceló (a) Pella Deu los do molts d'anys de vida per poder estar plegats.

TROBALLA D'UNA MORTA,—Dia 11 trobaren morta dins Peña-Rotja a la madona Catalina Font (a) Ventayola. El Sr jutge se presentá an el lloc de la desgracia ordenant que fos aixecat el cadavre i fou traslladat al cementeri. Al cel sia.

CAP A AMERICA.—Divenres partí el nostro amic Gabriel Servera (a) Sopa a passar un parei d'anys per terres americanes. Li desitjam un felis camí, que li sia agradable d'estada allà i que poguem pronte veurel en la nostra companyia.

Relligioses

PARROQUIA

Divenres dia 23 d'aquest mes se comensarán les Coranta-Hores dedicades al Arcángel St. Miquel que deixá

establertes a família Morey, en les que hi haurá les funcions de costum i predicará el tríduo el Rt D. Andreu Caselles Pvre.

CONVENT

Diumenge qui vé essent el quart, hi haurá la Comunió General pels Terciaris. També se celebrarà el mateix dia la festa de la Beata Catalina Tomás amb Ofici i sermó. E decapvespre hei haurá la visita pels Terciaris.

Per les escoles

Acaben d'apareixer, publicades per la casa Salvatella de Barcelona dues profitoses revistes qu'aidarán molt a tots els professors i professors de les nostres escoles. Aquestes son:

LABORES SELECTAS
Y ALBUM DE CALIGRAFIA
Y DE CORACION

DE CA NOSTRA

DEL TEMPS

Enguany ha deixat de ploure en la primera quinzena de Septiembre, com sempre solia. Estam casi a mitjan segona ila pluja no vé. Es estat enguany un dels anys més aixuts que hem vist. Se pot dir que no ha plogut del gener ençà i d'aquí la sequedat reinant en que'ls pous i les fonts més fortes s'aixuguen. La desitjen els pagesos per las seues labors agricolas i per l'herba que necesita el bestiar i la desitja tothom, perque les cisternes son buides.

ESTAT SANITARI

No hi ha malalties epidèmiques ni malalts de molta gravetat.

EL SEGRETARI

El la «Gazeta» aparegué ja el nomenament definitiu de D. Ferrán Moscardó Canals per Segretari del nostre Ajuntament. Assumptes de família li han impedit el pendre posesori

peró segons noticies ho farà dins breu temps.

MORTA

Dia 12 morí sa Madona Barrana de Ses Heretes. Al cel sia.

RETORN

La gran majoria de famílies estiuelljants han retornades ja del punt aont passaven l'estiu. Benvenguts.

ESCOLES

El dia 16 comensaren les classes dels Curs 1927 a 1928 en totes les escoles nacionals i no oficials de la nostra vila. Cumplint la circular publicada pel Sr. Governador d'acord amb l'inspecció de 1º ensenyansa i Junta Provincial de Sanitat no més se fa classe els dematins desde les vuit a la una. D'aquesta manera se fan igualment les cinc hores de classe reglamentaries.

LA MESTRE NACIONAL

Ha pres posesori de l'escola nacional de nines nº2 la Sta. D. Josefa Satué Font que la ha obtenguda per oposició.

Es natural de Barcelona aont ha residit fins ara, regint una escola particular montada segons les normes més noves de la pedagogia. Es jove i molt entusiasta per la cultura infantil. No cal dir amb quin disgust ha d'haver entrat en el local que la nostra vila li destina que no reuneix cap condició, i com ha de sentir per endavant les pésimes condicions amb que entra al treball escolar en la nostra vila.

Al donar-li la benvenguda li desitjam éxit en son nou destí i que li sia agradosa l'estada en la nostra vila.

Amb motiu de sa presa de posesori ha cessat la mestra interina Sta. Dª Sebastiana Lozano, la qual amb el poc temps que és estada en la nostra vila, s'havia conquistades bastantes simpaties.

EL NOSTRE FOLKLORE

De retorn de Menorca és estat cinc dies a la nostra vila el musicòleg D. Baltasar Samper el qual junt amb el Director d'aquest periòdic ha seguit aquí la recolecció del nostre folklore musical. Ha impresionats alguns dotzenes de cilindres amb les tonades de feines camparoles, tocades de xeremies, de fabiol, i cançons de ball, mateixes i copeos, com també han aplegades una partida de cançons cava lleresques ben escaients. Així la nostra vila figura en la gran obra del «Cançoner Català» que s'està reunint.

Mercat d'Inca

Bessó (quintà) 148'00 pesetes.
Blat (cortera) 25'00 Id.
Xeixa a 26'00 id.
Ordí mallorquí a 14'50 id
id. Forasté a 14'00 id.
Civada mallorquina a 13'00 id.
» forastera a 12'50 id.
Faves veyes i cuitores a 26'00
id. mal cuitores a 27'00
Id. pel bestió 34'00.
Maiz a 34'50 100 kg.
Porcs grassos 0'00 arrova
Gallines

FULLS D'ESTAMPES

N'hem rebut un bon sortit.

Preu d'are

Una pesseta cada full

Llibres i Objectes de premi

Per premis de fi de curs podem oferir gran varietat de llibres de molt bella enquadernació i amena lectura. També tenim medalles i diplomes apropiats.

S'envia catàlec gratis an a qui'l demani.

AGENCIA DE ARTA A PALMA
I VICEVERSA DE
ANTONI GILI (A) COMUNA
Y

B^{ME}. FLAQUER (A) MANGOL
SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA
DE PREUS
ENCARREGS A DOMICILI
Palma -- Banch de S'oli, 24
DIRECCIO Artá--Can Mangol, Angulo
« --Can Comuna Gentro

GRANJA BARCNO

PER TOTA CLASSE D'AVIRAM DERAÇA
GUNIS, COLOMS, ALIMENTS ESPECIALS
PER POLLS, I PONEDORES, INCUBADORE
RES; ANELLES. PLANS I CONSULTES
--(d) CONSELL-MALLORCA--

ALMACENES MATONS

DE
RAFAEL FELIU BLANES
CALLE DE JAIME II n.º 39 a 149
Palma de Mallorca
SASTRERIA PARA SEÑORA
Y CABALLERO
ARTICULOS Y NOVEDADES
PARA VESTIR DE TODAS CLASES

Ensainades i panets

En lloc se troben millós que a la
PANADERIA Victoria
ES FORN NOU
DEN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobaren sempre pans
pane's galletes, bescuits, rollets, i tota
cast d' pasticeria.

TA ABE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG:

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

té una Agencia entre Artá i Palma i hei
va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota
classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 8. An es cos-
tat des Centro Farmacèutic.

Artá: Palma n.º. 5

LAS NOVEDADES

EN

Tejidos

Mercería

Perfumería

DE JUAN VICENS
CALE DE NTONIO BLANES 38

Automòvils de lloguer

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l Estació.
Tenen servici combinat amb el Ferrocarril.

Excursions a Ses Coves, Calarratjada i demé
punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carré d'En Pitxol n.º 8.
Id Son Servera n.º 29 } **ARTÁ.**

NAUMAN MAQUINAS PARA COSEK Y BORDAR

La Fábrica más grande de Máquinas
para coser y bordar del continente.

(MARCA ALEMANA)

DEPOSITARIO EXCLUSIVO EN ARTA

CAN GANANSI